

Grant na badania w Nea Pafos

Konsorcjum naukowe złożone z Uniwersytetu Jagiellońskiego (UJ), Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego (CAŚ UW) i Politechniki Warszawskiej pod kierunkiem prof. Ewdoksii Papuci-Władyki otrzymało grant z programu OPUS 18 Narodowego Centrum Nauki.

Willa Tezeusza i Dom Aiona oraz port w Nea Pafos

Wyróżniony projekt nosi tytuł: „MA-P Maloutena i Agora w planie urbanistycznym Pafos: Modelowanie miejskiego krajobrazu stolicy hellenistycznego i rzymskiego Cypru” i ma na celu odtworzenie układu zabudowy antycznego miasta Nea Pafos, ze szczególnym uwzględnieniem części badanych wcześniej przez dwie polskie ekspedycje archeologiczne – Malouteny (CAŚ UW) oraz Agory (UJ).

Konsorcjum trzech instytucji naukowych służy zbudowaniu interdyscyplinarnego zespołu badawczego, w którego skład wejdą archeolodzy i architekci, ale także specjaliści od geofizyki, teledetekcji, modelowania proceduralnego i analiz przestrzennych. Zespół ten podejmie się rekonstrukcji układu ulic i zabudowy antycznego Nea Pafos w różnych okresach historycznych. W rezultacie przeprowadzona zostanie rekonstrukcja krajobrazu miasta i zabudowań w postaci modeli 3D. Modele posłużą z kolei do analiz przestrzennych celem zbadania zależności pomiędzy układem zabudowy i ulic a funkcjonowaniem miasta, w rozumieniu widoczności, przepływu ludności, liczby mieszkańców itd.

– W bieżącym roku ze względu na pandemię, musimy być gotowi na modyfikację planów naszych prac terenowych. Od momentu podpisania umowy z NCN będzie jednak można podjąć prace przygotowawcze – zapowiada prof. Papuci-Władyka. – Przystąpimy do opracowania dotychczasowych badań archeologicznych i geoarcheologicznych z punktu widzenia celów projektu oraz opracowania archiwalnych danych teledetekcyjnych, które to działania są jednymi z zadań projektowych. Część z tych prac ma charakter tzw. prac gabinetowych, z wykorzystaniem komputerów i baz danych i nie wymaga bytności na stanowisku. Jeżeli ogólne warunki pozwolą, to chciałabym zorganizować pierwszą,

nawet niezbyt długą, kampanię wykopaliskową jesienią (2–3 tygodnie w okresie październik–listopad). – mówi kierowniczka projektu.

Rekonstrukcja antycznej zabudowy miasta Nea Pafos i korekty jego pierwotnego planu będą ważnym uzupełnieniem dotychczasowych badań, pozwalającym spojrzeć na miasto z zupełnie nowej perspektywy, odsłaniającej jego rzeczywiste rozmiary i sposób funkcjonowania, dając jeszcze lepsze wyobrażenie o życiu starożytnych.

Miasto Nea Pafos zostało założone na przełomie IV/III wieku p.n.e. i pełniło w starożytności funkcję stolicy wyspy. Jest wpisane na Listę Dziedzictwa UNESCO. Ekspedycja CAŚ UW prowadziła tam niemal nieprzerwanie badania wykopaliskowe i prace rekonstrukcyjne od 1965 roku. W 2015 roku, z okazji 50-lecia tych badań odbyła się wystawa rocznicowa w Muzeum Cypryjskim w Nikozji. Od 2011 roku trwają wykopaliska archeologiczne i interdyscyplinarne badania pafijskiej Agory i innych miejsc na terenie Parku Archeologicznego Kato Pafos prowadzone przez Instytut Archeologii UJ pod kierunkiem prof. Papuci-Władyki. W 2019, jako profesor wizytująca na UW, objęła ona również kierownictwo nad projektem CAŚ UW.

Czytaj więcej:

- O projekcie 2019/35/B/HS3/02296 na stronie NCN:
<https://www.ncn.gov.pl/sites/default/files/listy-rankingowe/2019-09-16/streszczenia/460025-pl.pdf>
- O badaniach CAŚ UW w Nea Pafos:
<https://pcma.uw.edu.pl/2017/11/17/nea-pafos/>
- O Paphos Agora Project:
<http://www.paphos-agera.archeo.uj.edu.pl/>
- O prof. Ewdoksii Papuci-Władyce:
<https://pcma.uw.edu.pl/o-nas/pracownicy/ewdoksia-papuci-wladyka/>

Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego – pod jego auspicjami od ponad 50 lat prowadzone są polskie badania wykopaliskowe i prace konserwatorskie w krajach basenu Morza Śródziemnego, Afryki i Bliskiego Wschodu. Aktualnie Centrum prowadzi ok. 25 projektów na stanowiskach datowanych od czasów prehistorycznych, poprzez wszystkie okresy historyczne aż po późny antyk i okres muzułmański w Egipcie, Sudanie, Etiopii, Tunezji, Libanie, Jordanii, na Cyprze, w Kuwejcie, Omanie i Armenii. Centrum prowadzi też Stację Badawczą w Kairze i Polski Ośrodek Archeologiczny w Chartumie.

Czytaj więcej: www.pcma.uw.edu.pl/; www.facebook.com/pcma.uw/

Kontakt: Agnieszka Szymczak agnieszka.szymczak@uw.edu.pl; Tel. kom. 502 14 00 36